

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Opesanje ustavoverne stranke.

Dr. Herbst in dr. Giskra sta vsak svoj mandat kot uda delegacije odložila, prvi je šel na Češko na svojo graščino — na ta jedini uspeh svoje pogubonosne politike, a drugi, zloglasni „trinkgeld“-prejemnik, Giskra, pojde v Italijo zdraviti se. Uže óndan je svoj mandat položil stari centralist Skene. Dunajski manjši list poroča še dalje, da namerava v kratkem še več nemških ustavovercev svoje mandate odložiti.

To je znamenje, da ustavaki uvidevajo ničevost svojega dozdanjega truda. Ničesa niso dosegli. Kar so si obetali velicega za svojo stranko od direktnih volitev v državni zbor, nič se nij izpolnilo. Ravno zdaj namreč gre prvi direktno voljeni državni zbor tako žalostno za nemško ustavoverno stranko h koncu, da je vodji Herbstu in Giskro sram, in odhajata na stran. Slovanska opozicija v Avstriji nij zlomljena, temuč krepkejša je nego kedaj prej, in izkušenejša. Ravno tako morajo nemški ustavaki videti, da je naša vnanja politika nagnila se proti njihovej volji bolj na slovansko stran; ves njih trud zoper to je bil zastoj. Vse óne mnoge obljube, s katerimi so se nemški in nemškutarski poslanci pred šestimi leti „direktno“ voliti dali, ostale so neizpolnene, le dolg je zrastel, svobode in pravega liberalizma je vedno menj, občna beda vedno večja. Nemška ustavoverna stranka dobro čuti, da se imamo za vse to njej in njenim vodjem zahvaliti, zato jih obhaja neko utrujenje, in opesani se uže odmi-kajo.

Ne verujemo sicer, da bi na strani ostali. Zlasti vsi ne. Nekateri bodo, okrepcavši se, zopet trmasto začeli borbo, in jo vojevali

dalje. Najbrž tudi Herbst in Giskra sama, da si prvi močno molči, odkar mu je prijatelj Auspitz usta zadelal z opravičenim očitanjem, da je s svojo sebičnojško osobno politiko vse nesreče v Avstriji zadnjih let le Herbst kriv. Drugi poslanci, bolj mameluki, bodo, ako bode trebalo, tudi z novo vlado potegnili, svojo staro zlo firmo kako koli na novo pobarvali. Popolnem znebili se jih še tako brž ne bomo.

Videčim svoje najkrutejše politične protivnike v nerednem vzmičkanji, mora nam pogum v boji za naše pravice le rasti. Če prav fizično zmagovani, ostali smo mi moralni zmagovalci! Čeravno je naš protivnik imel izvistno pozicijo, in boljše orožje od nas, prisiljen je umikati se na vseh straneh.

Magjarska finančna onemoglost.

Slišali smo zadnjih dnaj iz vseh večjih novin, da ogerski finančni minister grof Szapary hoče s svojim računanjem to nadomestiti, kar je magjarska Ogerska s svojo vlado zakrivila in pregrešila. Znano je, ka si Magjarska ne more več opomoči, da dolgov, katere si je ona na vrat natvezila, in sicer lehkomišlno v svojej iluziji kot velevlad, da teh dolgov, ne more več poplačati, ker so tako velikan-sko narasli, da Magjarske finančnega propada ne more več rešiti, in naj se zove njen finančni minister Szapary, ali kako drugače.

Grof Szapary, ko je bil prevzel finančni portfelj Ogerske, objavil je kakor običajno vsak novi minister, svoj program. Povečanje sedanjih, in naložitev novih davkov, tako se je program njegov glasil.

Ali poznavalci ogerskih razmer imajo premisleke: ker so prebivalci uže tako davkovsko napeti, da le z največjim trdom zadostujejo državljanskim dolžnostim kot davkoplačevalci:

od kod, kako, in na kak način bode se znano slabo stanje Magjarske oboljšalo! Magjarski finančni minister sam priznava, ka blagostanje „srednjega stanu“ v deželah štefanske krone propada, da preje imetni davkoplačevalci zdaj ne morejo več redno državljanskih dolžnostij gledé plačevanja davkov izvrševati. Magjarski finančni minister v prvem stavku obeča oboljšanje finančnega stanja, a v drugem takoj pripoveda, da magjarski davkoplačevalci so onemogli.

Naj se premisli le izgled, katerega je ogerski finančni minister sam navel: leta 1878 so v ogerskej državi brojili direktni davki 85,200.000 goldinarjev, mej tem ko so bili za isto leto v ogerskem zboru stavili v proračun 88,400.000 goldinarjev za svoto direktnih davkov. Razlika mej preliminarno svoto direktnih davkov, in mej faktičnim dohodkom znaša tedaj cele 3,200.000 gld. To je velika svota, ki nij mogla vzrasti le iz računske pomote v preliminaru, nego le iz tega, ker se davki nijso radi onemoglosti davkoplačevalcev vplačali v ogersko državno blagajno. Ta prikazek je tem bolj resen in naj bi ga temeljito premislili Magjari, ker je bilo leto 1877 na Ogerskem izjemno prav dobro, a pokazal se je takoj prvo leto po tej dobri letini tolikošen primankljaj v dohodkih davkovskih. Obstanek vsakej državi jamči le blagostanje državljanov in iz tega izvirajoče redno vplačevanje davkov. Na Magjarskem je propadanje blagostanja ljudskega vladno potrjeni faktum, za to se ministra Szaparyja račun gledé zvečšanja davkov ne sme za resni smatrati.

To so prepričanje tudi magjarski poslanci v ogerskej zbornici pokazali ob priliki budgetne debate. Oni vidiyo onemoglost Magjarije in

Listek.

Dva Matevža.

(Spisal Nis Vodoran.)

(Konec.)

IX.

Cerkvenik je bil tih in zamišljen; žalost mu se je brala na obrazu. Marjeta si je prizadevala očeta zopet razveseliti, a sama tudi nij bila vesela; nij več pevala. Mrzlikarjev Matevž je zopet prišel, a Marjeta se mu je umaknila. Tudi cerkvenik nij bil več tako pri-jazen in zgovoren z njim, kakor prej; govora o ženitvi se je ogibal, kolikor je bilo mogoče, tako da je Matevž svoja vprašanja ponavljati moral. Cerkvenik je kmalu sprevidel, da mora Matevžu resnico odkriti, se ve da rahlo po mogočnosti. Ko ga Matevž sili, naj se odloči dan, da bodo šli pismo delat, odgovori mu cerkvenik: „Veš, ljubi moj, tega dneva ne

moremo še odločiti; ženske so ti čudne stvari na svetu; v začetku sem mislil, da je Marjeta popolnem zadovoljna, da bi bila poroka še ta predpust, — zdaj pa vidim, da se nekako umiče, ter pravi, da odložimo ženitev, da se ne mara še močiti itd. Matevž, jaz si nikogar bolj ne želim za zeta, kakor tebe, ali siliti dekleta vendar ne morem. Odložimo ženitev; jaz bom hčeri prigovarjal, naj ne zameta svoje sreče, in če bo moja beseda kaj veljala pri njej, tvoja bo, sicer pa naj se zgodi božja volja.“

Matevžu nij bilo všeč, kar je zvedel, ali kaj je hotel? Šel je žalosten domov, in prvo noč potem je jako slabo spal.

Drugo jutro, ko so gospod fajmošter sv. mašo opravili, stopil je cerkvenik za njimi v farovž. Potožiti jim je hotel neubogljivost Marjetino, ki hoče rajši po svetu iti, kakor vdati se očetovej volji, — in prositi je sveta in pomoči. „Naglost nij pridna“ — rekli so

gospod fajmošter — „morebiti smo se prena-glih, zatorej moramo vse še jedenkrat prevda-riti, predno dalje delamo.“

Še tisti dan pokličejo gospod fajmošter Marjeto v farovž. Dolgo jo izprašujejo, in na zadnje se prepričajo, da ona Mrzlikarjevemu Matevžu ne bo podala roko v zakon.

Drugi dan pride na vrsto Mrzlikarjev Matevž. „Poklical sem te“ — nagovore ga gospod fajmošter — „da se pogovoriva o tvo-jej ženitvi. Zvedel sem, da Marjeta nema prave volje tvoja žena biti. Oče bi jo morebiti prisilil, ali vsaj veš, da sila nij dobra, posebau pri ženitvi ne. In morebiti je prav, da se te brani, morebiti je božja volja tako. Pravijo, da Marjeta na nekega družega očí obrača; ako je to res, bi ti ne bil srečen z njo. Razen tega sta si v letih malo navzkriž. Ne rečem, da si star, ali vendar je ona ne-koliko premlada za te; v njej še vse vre, ona še nema tiste mirnosti, pohlevnosti in dostoj-

tej pretečeni pogin, zato hočejo svetu vse prikriti s svojo znano širokoustnostjo in sovraštvom do Slovanov, v katerih pravo vidijo svoje največje sovražnike. Magjarije pak to vendar ne bode rešilo propada; Tisze vlada napravila je v kratkih letih 400 milijonov dolga, ljudstvo na Ogorskem je osiromašilo, Magjarskej ne bode družega preostalo kljub svoji domišljavosti kot velevlad, n-go to, kar jej je usoda namenila, in kar so Magjari sami pospešili, namreč državni bankerot.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. februarja.

V **državnem zboru** na Dunaju se je 24. februarja namesto izstopivšega Herbsta volil v delegacijo baron Riese-Stallburg, na mesto izstopivšega Giskre pak poslanec Promber. Vravnavanje zemljičnega davka se je posvetovalo do § 37. Pri § 34. se je sprejel predlog Walterskirchena z dostavkom Javorskega, da morajo do l. 1880 poročevalci za cenitev v okrajih sami ceniti, ker se reambuliranje mora do leta 1880 dovršiti.

Drug dan, 25. febr. pa se je postava, novela k zemljičnega davka uravnanju, dovršila. Sprejel se je nasvet Auspitzov, da se naj zravnanje davkov s posebno postavo uredi. Po tem je bila na vrsti postava o moravskeje železnici.

Iz **ogerskega** zbora se poroča 24. febr.: Budgetna debata se nadaljuje, pa tako, da se malokdo za njo zanima. Govorniki se komaj poslušajo. Trgovinski minister Kemenyi je denes govoril jako prazen govor.

Vnanje države.

Iz **Trnova**, glavnega **bolgarskega** mesta, se poroča 25. februarja: Bolgarska skupščina bode volila najprej svojega predsednika in druge uradnike, potem pak bode Dondukov Korzakov poročal o tem, kaj se je pod njegovo upravo izvršilo. Za predsednika skupščini zaznamlja se Zankov ali pa bolgarski eksarh. Glavno stanje Rusov preočilo se bode po izpraznenji Olrina v Varno. Vodstvo pošte in telegrafa izročilo se bode knezu guvernerju. Ustanovljati se tudi dve stranki v bolgarskeje skupščini: jedna, zmerna, ki se hoče ravnati po berlinskem dogovoru; druga, napredna ali mlado-bolgarska, ki če več delovati nego je zaznamovano v ónem dogovoru. Vodja prve stranke je Balabanov, drugo stranko pak bode vodil Zaukov. V predskupščini se je sklenilo, da naj se poslanci iz Rumelije tudi sprejmó v skupščino; a vsled vpeljvanja Dondukova, Drinova in vsled nasveta francoskega komisarja sklenilo se je, ónih zastopnikov v skupščino ne pustiti. To vprašanje naj bode Evropa rešila.

Telegram od 26. februarja pa poroča iz **Trnovega**: Organičen statut, podpisan od ruskega carja, dovoljuje Bolgarom pravo svobodnega zbiranja in tiskovno svobodo, ukazuje občno šolsko dolžnost, ureja postopanje pri volitvi kneza in pri volitvah poslancev v skupščino. Vsi Bolgari so vojaki. Vera nij zadržek za dobljenje kake službe pri javnih uradih.

Iz **Peterburga** se piše v „Pol. Corr.“, da se upa od novega angleškega poslanika Dufferina, da bode dosegel popolno sporazumljenje Anglije z Rusijo tudi v srednje azijskim vprašanji.

Telegram od 26. febr. pa se glasi nekako bolj vznemirljivo. Kuga se je zopet pokazala, in sicer kar uže v Peterburgu! Posebno izdanje vladnega „Praviteljskega Vestnika“ namreč poroča: „Na kliniko profesorja Botkina je prišel včeraj 25. febr. zjutraj kmet, o katerem se je profesor izjavil, da ima astra-hansko kugo, če prav še le na láhko. Oidelek, v katerem je bolnik, bil je ostro osumljen ali izoliran, perilo kmetovo sežgano, oni ljudje, s katerimi je bolnik skupaj stanoval, dejani so v opazovalni prostor zunaj Peterburga, kjer ostanejo 42 dni osamljeni, stanovanje bolnikovo je bilo desinficirano. Ali bo pa zopet vpitje in strah po nemških novinah!

Črna gora bode, kakor se piše, kneževo prestolnico prenesla iz Cetinja v Danilov grad. V kratkem se bode tam zidalo vladno poslopje.

Iz **Carigrada** se javlja, da se bode vrnil angleški poslanec Layard v London na zaj. On se je s svojo preturkoljubo politiko nemogočega storil, zlasti za zdaj, ko Anglija išče ruskega prijateljstva.

Iz **Afganistana** poroča „Newyork Herald“ preko Taškenda, da ima Šir Ali rakovo rano na nogi, na katerej bode umrl, če uže nij. Kolikokrat so uže poročali, da je mož mrtev!

Dopisi.

Iz Bele krajine 24. febr. [Izv. dop.] Kje si je slovenski narod največ ohranil narodne noše, narodne šege in narodnega je zika? Kdo si nij še ogrel srca z dobro dolensko semičko ali metliško kapljico? Gledi! Tam za Novim mestom, tam za Gorjanci razprostira se ti „Bela krajina“, od katere sicer redko kaj izveš, a ob volitvah preveriš se vselej, da je tam narod naroden, in da se ne daje prevariti.

Tja sem torej krenil v Belo krajino proti Semiču. Krajni šolski svet aranžiral je namreč v prid in podporo semičke šolske mladeži tombolo in ples. Ker sem baš jaz tudi povabljen, vstopim v lepo pripravljeno sobeno gospoda

poštarja, ki je v ta namen svoje prostore blagovoljno prepustil. Z bršlinom preprežene so bile stene, na sredi sta viseli podobi svitlega našega cesarja in cesarice, in nad njima grb slovenski ali kranjski in avstrijski.

Društva je bilo veliko; a mnogo tudi tujih gostov iz Metlike in bližnjega Črnomlja. — Tomboli sta bili dve — sami prostovoljni darovi šolskih prijateljev; posebno naj omenim ónega blagrodne gospe K. (bil je namreč „etuví“ s šestimi srebrnimi noži.) Čisti znesek brojil je okolo 25 gld. Po tomboli bil je ples. Najbolj dopadale so nam semičke krasotice v belej narodnej čb'eki; škoda, da jih je bilo premalo. Pa še celo četvorko so plesali; g. Glažek jo je izvrstno aranžiral. Sploh je bila vsa veselica mirna, domača in narodna. Videli smo tudi dokaj domačih mož; in tako je prav, s tem zbudimo ljudstvo, ter je vpe-ljemo v društven krog.

Prvo napitnico napil je g. Ogrinec — nekdanj slovensk pisatelj — iz Metlike v — nemškem (!) jeziku — odzdrav pa je bil slovenski „živio“. Veste kaj, bodi si kakor hoče, v Semiču, v društvu, kjer je dovolj kmetškega ljudstva — pa nemško napitnico — to je pa vendar malo preveč. Menda hoče napitničar oprati z nemškim govorjenjem svoj lanski strah pred Turki, ki ga je bil celo cesarju telegrafiral. Saj ga nijso vsi razumeli. Sicer pa je veljala napitnica g. predsedniku krajnega šolskega sveta v Semiču, g. Edvardu Kuraltu. Ta gospod je izvrsten prijatelj šole, prizadeva si vse pospeševati, kar bi koristilo in pospeševalo razvitek naroda.

Druga napitnica veljala je šolskemu vodstvu, in sploh celemu učiteljstvu. Gospod deželni poslanec A. Navratil je pa tudi lepo povedal, kar naj bi si vsak učitelj globoko vtisnil v svoje srce: „Učimo mladež v vseh vedah, učimo jo pa tudi ljubiti dom in rod!“

Potem je sledila napitnica za napitnico, mladež se je sukala, in gg. pevci so peli slovenske pesnice do poznega jutra.

Občna zahvala za prelepo veselico pa velja gospodu Edvardu Kuraltu in g. Schillerju — vodji, ki sta gotovo dosti truda imela.

Semič ima mnogo inteligencije; ustanoviti bi se dalo lahko bralno društvo. Na noge!

Iz Hirske Bistrice 24. febr. [Izv. dop.] Dne 2. febr. t. l. prišla so pravila hirske-bistriške trnovske čitalnice potrjena od visoke c. k. vlade, kar nam je naznanil zvečer pri veselici tistega dne predsednik osnovalnega

nosti, katere so gospodinji v kras. Morebiti je tvoja sreča, da ti je spodletelo pri njej.“

„Jaz bi nič ne maral“ — odgovarja Matevž, ne toliko iz prepričanja o istini gospodovih besedij, temuč da sploh nekaj odgovori in pokaže, da je mož, kateri se ne briga mnogo zato, ako mu ženska izbegne — „jaz bi nič ne maral, ko bi pust ne bil uže tako blizu. Ali pust je skoro tu, in jaz nijsem več tako mlad, da bi lahko rekel: e, kaj, če zdaj nij nič, bo pa pozneje.“

„Poslušaj me Matevž! Jaz ti ne ponujam nobene, in te ne silim, ali dati ti hočem prijateljski svet, ti pa stori, kakor ti je drago. Moja dekla Neža bi se po želji svojega očeta, mojega brata, rada omožila. Ona služi pri meni deset let, nekaj si je prislužila pri meni, nekaj dote jej bo dal oče, — prazna ne bo prišla v hišo, naj uže pride kamor hoče; poštena je tudi in delavna, to z dobro vestjo potrdim; tudi v kuhinji se zna dobro obna-

sati in dobra gospodinja bo. Ako ti je Neža všeč, vzemi jo! Zadovoljen boš z njo. Pomisli!“

„Nič ne bom mislil, gospod fajmošter, vzamem jo, gotovo jo vzamem, ako me le ona hoče.“

„No, to precej lahko izvemo“ — pravijo gospod fajmošter ter pokličejo sicer ne več mladostno cvetočo, a vendar urno in krepko Nežo. „Dal sem besedo tvojemu očetu“ — začnejo gospod fajmošter — „da te ne bom zadrževal, ako bi se ti merila srečna možitev. Matevža tu-le poznaš; poštenjak je in lepo kmetijo ima; pripravljen je vzeti te za ženo, ne bo ti slabo pri njem, povej, ali hočeš bti njegova.“

Neža postane pri teh besedah rudeča, kakor kuhan rak. Sama nij vedela, kam bi obrnila oči.

„Neža!“ — poprime besedo Matevž — „vem, da se ti ne godi slabó pri gospodu fajmoštru, ali gospodinja pa vendar nijsi, pri-

meni pa boš gospodinja. Ne premišluj dolgo, vsaj me poznaš; roko mi podaj, pa moja bodi!“

„Če gospod strije tako žele, gotovo ne bo napak.“

Gospod fajmošter so precej poslali po brata. Lehko so se dogovorili do kraja, in pustni ponedeljek je postal Mrzlikarjev Matevž srečen mož.

X.

Ko se je pri cerkveniku zvedelo, kaj se je v farovži splelo, oživel je veselje v njegovej hiši. Marjeta je zopet skakala in prepevala. Tudi cerkvenik nij več klaverno hodil, vesel je bil, da se je stvar tako hitro in srečno rešila.

Malo duij potem prišel je logar s svojim sinom Matevžem Marjeto snubit. Cerkenik se nij upiral. „Če mu je uže namenjena, pa naj jo ima“, je dejal. Vesel večer je bil to; tako veselega cerkvenik nij doživel, od kar se je bil oženil.

Vse je bilo dobro, vse v redu, vse do-

odbora, g. Aleksander Ličan. Pri obnem zboru 9. t. m. izvolil se je nov odbor, ki je bil v št. 42 od 20. t. m. vašega lista objavljen. Naša čitalnica se je naročila na sledeče časopise: „Slovenski Narod“, „Slovenski Gospodar“, „Novice“, „Reform“, „N. Fr. Presse“ in „Laibacher Zeitung“. Dobiva pa čitalnica po darovanju udov še „Slovenca“, „Edinost“, „Zvon“, „Našo Slogo“, „Triester“ in „Illustrirte Zeitung“. Zdaj naj pa kdo reče, da nismo trdi Slovenci v Bistrici in Trnovem! Vsaj smo naročeni na 3, reci: tri slovenske časopise. Vprašam častite gospode odbornike, ali res nič ne pomislijo? Mesto židovske „N. Fr. Pr.“ naročili bi lahko vse slovenske časopise: „Edinost“, „Sočo“, „Zvon“, „Slovenec“, „Učiteljskega Tovariša“ in „Našo Slogo“! Čemu se je pa čitalnica osnovala? Morda zato, da nemške časopise podpira? Nerazumljivo. Čul sem od mnogih gospodov udov, da jim nij prav, ko se po našej mizi le večinoma nemški časopisi vidijo, to ravno mi je dalo denes povod, da nekoliko zinem o tej stvari.

Mi nismo zoper nemščino nikakor ne, ali menimo, da je dolžnost najprej v materinem jeziku pisane časopise in knjige našej čitalnici preskrbljevati, potlej še le tuje.

Iz Haloz 24. februarja. (Zemljevid Štajerske vojvodine načrtan drom. Zviedinckim.) Sedaj se nam nakladajo pogostoma težka šolska bremena, katerih ne moremo niti nositi brez znatne in jako občutljive penezne potrate; ne bi se sicer temu upirali, da nam vselej priporočajo vredne, od zdrave in samostalne kritike priznane, ter resnično za šolski pouk potrebne reči, iz katerih bi učiteljstvo in učenstvo srkalo dovolje koristi; — ali skušnje često govore opikom nasprotno. Mej drugimi predmeti male ali nekavne vrednosti javlja se nujno priporočani „Zemljevid Štajerske vojvodine“ načrtan dr. Zviedinckim. Kan temu prikazu najbrže je, da si po njem učenec pridobi nek občni vnanji nazor o svojej domovinski deželi, da ima prece jasen kip o njeni podobi, da bistro razvideva reke, rečice, večje potoke, železnice, ceste, obširnejše poljane, vinogradne hribe, logove, planine in poprek obdelane in neobdelane, plodovite in jalove krajeve. Tem zahtevam samo po veliki manjšini streže ta papirni obraz; vodne struge načrtane so pravilno, takisto razvidno omejena okrajna glavarstva in železnice, pri katerih pogrešamo postaj, ki so za občinstvo posebne vrednosti. Grajati je opust krajnih imen takih

govorjeno, le o času poroke so bili različnih mislij. Matevž, ki je bil svojo službo uže nastopil, je želel, da bi bila poroka še pred pustom, a modra Marjetina teta, katera je bila tudi zraven pri posvetovanji, povzela je besedo, rekoč: „Ker sem tudi jaz pripomogla, da se je stvar tako zasukala, kakor denes stoji, zato imam pravico zahtevati, da mi dovolite vam še nekaj svetovati. Do pusta je premalo časa; pripravljeni še niste in teško bode s pripravi gotovi; in tudi, ko bi vse pripravljeno in prigotovljeno bilo, nekako čudno bi se videlo, ko bi bili poroki obeh Matevžev ob enem, ali hitro druga za drugo. Potrpite, naj se stvar malo pozabi, — babji jeziki bodo imeli manj opravila, vi se boste pa lažje pripravili.“

Tetin nasvet je obveljal. Poroka je bila po velikej noči, — ljudje so pa dejali: „Lep par je to“.

torišč, kder so recimo pošte, shodišča v trgovinskih, gospodarskih in cerkvenih obzirih, postavimo opuščeni je sv. Lorenc v Puščavi, ali kakor se sedaj želi, pri koroški železnici, ondi je 141 hišnih hramov v podobi malega mesta, 1904 stanovniki, na glasu je po jakem tržtvu z lesom, od Maribora do koroške meje na desnem pobožji reke Drave najodličnejši kraj. Takemu torišču ime nij poznamljeno, kakor niti Selnici, a čita se Ožvald, Dev. Marija v Puščavi, kder je cerkev v borovji in nekoliko hramov; ne vidi se Podčetrtek, kder je pošta, 82 hramov in 391 ljudij. Vse Haloze, zaklad in kinč Ptuju, ptujskemu okraju, vsaj slovenskemu Štajerju, od Zavrča na vzhodni meji proti Hrvatskeji, do Črne gore pri Ptuju nij zapisan nij kraj, premda je sv. Trojica v Podlehniku pri ptujsko-krapinski cesti obilen shod vinskih kupcem; sv. Vid niže Ptuja, dobro razglašen po velikih živinskih sejmi, ter podoben prilicnemu trgu v kotu pri otoku Dravinje v Dravo; Leskovec pri cesti s Ptuja v Cvetlin, Trakoščan, Bednjo, ima pošto in krasne vinske gorice in prideluje mnogo dobrega vina; pri sv. Barbari v Halozah je vsakdanja pošta, tedenski sejm, kamor se dovaža in prodaja dosti žita, shaja se svetina v obilnem broju tudi iz Hrvatskega stroška kupovat, odpirajo se trije štacuni, dovoljena je tretja učilnica in za njo prostornost prirejena, priljubljeno vino meri se z završkom in je tudi mestoma lada. Temu imenitnemu delu štajerskih Haloz nij se račilo Zviedinckemu razve Zavrča njenega teh krajnih imen na zemljevid za črkoti, indi pa se čeperijo imena, čijih kraj je brez večega pomena in znamenitosti. Koriti je, ka razve nekih dolov in polj, rek in železnic je vse površje enake barve — rjavo, tako gornje-štajerske planine in šame, kakor vinski griči na Goriškem, v ljutomerski okolici v Halozah itd. Po takem učencu ne daja pogled na to tvorniško delo prave podobe, kaka je štajerska vojvodina, kajti lahko si misli in oko mu svedoči, ka je skoro vsa površina enaka. Razvidno in jasno kaže vnanjo kakost naše štajerske zemlje karta pridejana vrstni knjigi: „Ein treues Bild des Herzogthumes Steiermark. Graz 1860.“ Ondi kažejo se planine in planinski pašniki sivkasti, šume zelene, njive in travniki puščeni so beli, a vinogradne okolice so rudeče. Na prvi pogled imaš kip vsega Štajerja, kak je; a Zviedinckova načrtanica predočuje neugodno rjavko, recimo, nerodovitno in žilavo jilovico . . . Kde je zelena Štajerska? Kako se opravičuje zelena in bela barva? žolta in rjava nij niti štajerska niti slovenska.

Boč je prece strijc velikan pri Studenih proti rogačkej Slatini in haložko pogorje ovenčano plemenitoj rozgoj veličanstveno imponuje ne samo po blagem proizvodu nego tudi po svoji vzvišeni in gizdavo proti sinjemu nebu moleči obliki, pa nij zaslužilo kakega čviplega napisa. Štapna karta mu je načrtala ime Callus Geb., a ravno omenjena graška setkala je uže odonod Gallus Geb. Tako Švaba pomeče z našimi lepimi, zgodo vinsko pomenljivimi nazivji. Tiskarskih pogrešek vse mrgoli: a in ä je večkrat isto, namesto Sibika nahajaš Sihika, nam. Konjice čita se Korjice, namesto Laško je ondi Lasko itd.

Končno izrekamo, ka take bire vnemarne, površne in v pomotah valjajoče se skrapnosti naslanjajo se na vrtoqlavost, kateri pravimo

„švindelijs maximus“, kateri prej ali slej mora sklopotati; a ponujati toliko šuplje izdelke pravi se peneze iz žepa krasti in občinstvo ukaujevati. Bode li česa treba na pomoč šolskemu pouku, oskrbimo si sami brez otle in zveržene priporoke na vse strani pogubnega nam tujstva.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj od c. kr. drž. pravdnika **Konfisciran**, in sicer zarad prvega članka „Ministerstvo Taaffe“, o katerem članku nam nij na misel prišlo, da bi mogel biti zaplenljiv, ker niti ne govori na pr. zoper ministra Taaffeja, ampak je z nekaterimi pričakovani objektivnih volitev zadovoljen z njim.

— (Pustni maskeradni ples v lju. bljanskej čitalnici) je tudi letos prekosil glede sijajnosti, elegance, živahnosti in veselosti vse druge predpustne zabave našega glavnega mesta brez izjeme. Prostori čitalnični so bili le pretesni za silno množino izbranega občinstva. Kaj tako velikanskega more le „Sokol“ v čitalnici narediti. Popis prepuščamo družemu poročevalcu.

— (Snežni plaz.) Iz Celovca se nam 26 febr. telegrafira: Sinoči ob polu petih je snežni plaz, prišedši z Dobrača v Pliberku štiri hiše zasul. Več osob je pogreznenih pod snegom, mej njimi lekarnarjevi. Dalje smo o tej nesreči dobili sledeči dopis: Nesreča v Pliberku, o katerej sem vam brzojavom poročal, je res velika. Snežni plaz je razoral lekarno, „Ringi“, občinsko hišo. Cesta je od Mateliča do Wolgemutha in stanovanje rudniškega vodje Makuca razdjana. Pet sto delavcev dela neprenehoma, in posrečilo se je 8 osob uže izpod snega rešiti. Zadnja poročila prinašajo vest, da je družina apotekarja Neuserja — mrtva. Koliko je še ljudij pod snegom pokopanih, to se ne ve še.

— (Rudečkasti sneg) je — kakor se nam iz Celovca piše — 25. t. m. padel 8. ^{mm}/_m na debelem v Celovcu in okolici; prikazen je čudna.

— (Ruja v sneg.) Iz Kamne gorice 25. febr. se nam piše: Denes na pustni dan sneži celi dan, vendar s tem razločkom od drugokrat, da je popoldne mej 2. in 3. uro padel ruja v sneg, in je ta redka prikazen prouzročila mnogo premišljevanja mej priprostim ljudstvom, od kod da to pride, in kaj da pomeni. Neki kmet iz bližnje okolice mi je celó rekel, da to napravijo megle, ki se z „krvavega morja“ vzdignejo.

— (Ujet morilec.) Iz Brežic se nam piše: Denes dné 25. svečana so v Brežicah ujeli znanega morilca Ajstra iz Krške vasi, na katerega zasačenje je bila tudi v „Slovenskem Narodu“ nagrada 200 gld. razpisana. Morilec se je pri ugrabljenju branil, in pištolo vzdignil, pa se mu nij posrečilo streliti. Nagrado 200 gld. dobi brodnik, iz Škocijana pri Dobu doma. Grozil se je ujeti mnogim, in je pred dvema letoma iz zapore s krikom všel.

— (Iz Celja) smo prejeli dva dopisa, ki popravljata in dopolnjujeta naš dopis v predzadnji številki o dijaki in njih kaznovanji. Priobčimo ja jutri in pojutranjem.

— (Iz seje kranjskega deželne ga odbora 21. februarja.) Deželni odbor je sklenil, da se gre vsled petindvajsetletnice cesarjeve poroke 24. aprila deželna deputacija pod vodstvom deželnega glavarja z voščilnim pismom poklonit Njihovima Veličanstvom. Dalje

se je sklenilo, prodati okolo 3¹/₂ orala veliko senožen norišno stavbenega zaklada v Oberjih pri Šmartnu pri Savi; — za poskušnje s toplosno kurjavo v novej norišnici na Studencu se ukrenejo potrebne priprave; — na dopis deželne šolskega sveta se pritrdi predlogu krajnega in okrajnega šolskega sveta, da se sedanji čateški učitelj Janez Teršelič definitivno namesti v učiteljsko službo na ljudske šoli pri Belej cerkvi; deželnemu šolskemu svetu se piše zaradi izterjanja šolskega denarja, katerega je še več šolskih občin na dolgu normalno-šolskemu zakladu; poročilo cestnega od bora v Kranjskej gori, da bi bili stroški za prenapredbo sedanje ceste čez Klanec (Stukel) pri Belej peči neprimerno veliki v primeri s koristjo te prenapredbe, vzame se naznanje, ter se bode prihodnjemu deželnemu zboru o tem poročalo; — na prošnjo cestnega odbora litijskega se deželnemu inženirju naroči, da gre ogledat potrebne poprave in prenapredbe okrajne ceste ob potoku Medja iz Zagorja na Trojane; — prepoved zoper kadenje tobaka v gledišču se ponovi, ter se zaradi tega obrne deželni odbor tudi na mestni magistrat.

— (Potrjena postava.) Cesar je potrdil postavbo kranjskega deželnega zbora gledé plemennih bikov.

— (Maškerada in veliki ples,) katerega je napravila čitalnica v spodnji Šiški v nedeljo dne 23. februarja, izvršil se je kljub jako slabemu vremenu nepričakovano dobro. V lepej, z napisi okinčanej sobi zbralo se je nad 40 mask kakor tudi družega občinstva obilo, tako da so prostori komaj zadostovali. Zabava je bila jako živahna, in se je čvrsto plesalo do ranega jutra. Vrle Šiškarice so pa pokazale da so prave domorodkinje in da popolnoma opravičujejo, kar stara pesem njih pravi: Lepa in dolga je Šišenska vas, — dekleta pa njena največji so kras.

— (Iz Ormuža) se nam piše: V zadnjem dopisu iz Ormuža v „Slovenskem Narodu“ nam je dopisnik pravil, da smo v Ormožu zmirom tihi in mirni, kakor da bi bili mrtvi; vendar to nij res, ker ravno smo zopet 22. t. m. napravili veselico „plesni venček“ pri „gradškem mestu“, kojega se je obilo število ljudij udeležilo, posebno pa veliko mladih in zalih deklet. Počastili še so nas tudi nekateri gosti iz Ptuja s svojim prihodom. Ples se je vrlo in točno vršil.

Poslano.

Uljudno prosim vse one gospode, kojim sem poslal „vabila na naročbo Hajdrihovich Jadranskih glasov“, da bi mi, če nijso še tega storili, nemudoma vabilne pole vrnili.

Tudi pro-im ob enem slavno uredništva družih slovenskih časopisov, da bi to naznanilo ponatisnili.

V Černičah dne 24. febr. 1879.

Z odličnim spoštovanjem

V. Kosovelj.

Loterijske srečke.

V Trstu 22. februarja: 4. 60. 13. 24. 10.
V Linci 22. februarja: 37. 4. 6. 30. 45.

Dunajska borza 27. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	62	gld.	90	k.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	63	„	85	„
Zlata renta . . .	75	„	35	„
1860 drž. posojilo . . .	114	„	75	„
Akcije narodne banke . . .	788	„	—	„
Kreditne akcije . . .	226	„	50	„
London . . .	116	„	65	„
Srebro . . .	—	„	—	„
Napol. . .	9	„	30	„
C. kr. cekini . . .	5	„	49	„
Državne marke . . .	57	„	85	„

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Umrli v Ljubljani.

V deželnej bolnici:

3. februarja: Urša Rungar, gostaška, 65 let, vsled hronične pljučne vodenice.
4. februarja: Urša Tori, gostaška, 52 l., vsled treslike. — Marija Rebolj, šivilja, 22 l., vsled pljučne tuberkuloze.
5. februarja: Helena Ažman, dete delavca, 10 m., vsled pljučne vnetice.
6. februarja: Franc Kregar, sin gostača, 10 l., vsled treslike.
9. februarja: Jožef Jerič, kajzar, 40 let, vsled oslabljenja.
10. februarja: Matevž Weingarten, ubožec, 71 let, vsled starosti.
11. februarja: Marija Zorman, gostovalka, 60 let, vsled pljučne tuberkuloze. — Anton Podkrajšek, delavec, 29 let, vsled pljučne tuberkuloze. — Jožef Černe, gostovalec, 58 let, vsled oslabljenja.
12. februarja: Matija Hafner, klobučar, 34 let, vsled pljučne tuberkuloze.
14. februarja: Ana Bačnik, gostovalka, 51 let, vsled mrtvice v črevesu.
15. februarja: Marija Dolenec, gostovalka, 80 let,

vsled katara v črevesu. — Jožef Zelje, sin kajzarjev, 18 let, vsled brigtične bolezni.
16. februarja: Justina Pajsar, dete dninarja, 5 dnij, vsled vnetice dušnikovih vejic.

Wir empfehlen
als Bestes und Preiswürdigstes
Die Regenmäntel
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik
von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2.
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.
Solide Firmen als Vertreter erwünscht.
(195—181)

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane **žepne ure** so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega **srebrnega niklja**, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. **Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.**

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katere je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico **zastonj**. Vse ure so natanko repasirane, ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov žepnih ur od ponarejenega zlata, umetno in čudovito izrezljane, najfinejše regulovane, pri vsakej uri zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in glavni ključ; jeden komad le gl. 3.45.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-ur) v težkih giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektrogalvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kollesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gopé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov stenskih ur v najfinejšem emailiranem okviru z zvoni, repasirane, preje jeden komad gl. 6, zdaj le gl. 2.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendelur) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsaki osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: **Uhren-Ausverkauf**

(368—18)

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.